

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 632/2024-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duřu a sudcov Ladislava Duditřa a Rastislava Kařřáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom Mgr. Lukášom Kysuckým, Kamenná 3607/29, Žilina, proti uzneseniu Okresného súdu Trnava sp. zn. 5Tp/88/2024 z 25. októbra 2024 a proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave sp. zn. 6Tpo/49/2024 z 12. novembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkové okolnosti prípadu

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 26. novembra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 5Tp/88/2024 z 25. októbra 2024 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“) a uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6Tpo/49/2024 z 12. novembra 2024 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“). Navrhuje napadnuté uznesenia zrušiť.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je obvinený z pokračovacieho zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 3 písm. c) a ods. 5 písm. a) Trestného zákona účinného do 6. augusta 2024 s poukazom na § 138 písm. b) a i) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona. Sťažovateľ je trestne stíhaný väzobne

z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a lehota jeho väzby začala plynúť 15. apríla 2024 o 6.37 h.

3. Napadnutým uznesením okresného súdu bolo rozhodnuté o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby sťažovateľa, a to tak, že lehota jeho väzby sa predlžuje do 15. júna 2025 (I), že ponúkaná záruka sa neprijíma (II), že záruka dôveryhodnej osoby sa neprijíma (III), že písomný sľub sťažovateľa sa neprijíma (IV) a že väzba sťažovateľa sa nenahrádza dohľadom probačného a mediačného úradníka (V).

4. Napadnutým uznesením krajského súdu bolo na podklade sťažnosti podanej sťažovateľom rozhodnuté tak, že napadnuté uznesenie okresného súdu bolo v bode I. výroku (predĺženie lehoty väzby) zrušené a krajský súd sám rozhodol, že lehotu väzby sťažovateľa predlžuje do 15. januára 2025.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že v jeho veci neboli splnené podmienky na predĺženie lehoty väzby, pretože orgány činné v trestnom konaní nepostupujú v jeho veci urýchlene, a to z dôvodu, že od 14. augusta 2024 do 11. októbra 2024 boli absolútne nečinné. Taktiež namieta porušenie zásady kontradiktórnosti konania, keďže návrh na predĺženie lehoty jeho väzby podaný prokurátorom mu nebol doručený ešte pred samotným rozhodovaním okresného súdu, a teda v danej veci nemal možnosť reagovať na argumentáciu, ktorá bola v tomto návrhu uvedená.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Predmetom tejto ústavnej sťažnosti je posúdenie namietaného zásahu do základného práva sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a jeho práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru napadnutými uzneseniami, ktorými bolo rozhodnuté o osobnej slobode sťažovateľa (o návrhu na predĺženie lehoty jeho väzby).

7. Ústavný súd už judikoval, že väzba je najzávažnejším zásahom do osobnej slobody a do práv obvineného. Keďže ide o najzávažnejší zásah, vyžaduje po celý čas súdnu kontrolu jej ústavnosti a zákonnosti (m. m. III. ÚS 26/01). Je výsostným právom, ale aj povinnosťou všeobecného súdu skúmať všetky okolnosti spôsobilé vyvrátiť alebo potvrdiť existenciu skutočného verejného záujmu odôvodňujúceho so zreteľom na prezumpciu nevinu výnimku z pravidla rešpektovania osobnej slobody a uviesť ich v rozhodnutiach o väzbe (I. ÚS 187/09, rozsudok vo veci Toth proti Rakúsku z 12. 12. 1991, sťažnosť č. 11894/85, bod 67).

8. Každé pozbavenie osobnej slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený osobnej slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (I. ÚS 165/02, I. ÚS 177/03, I. ÚS 115/07). Z čl. 17 ods. 2 ústavy vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho trvania väzby.

Zákonnosť väzby je zároveň determinovaná aj skutkovými okolnosťami, ktoré by svojou podstatou mali dať *ratio decidendi* (nosné dôvody) na uplatnenie vhodného zákonného ustanovenia (III. ÚS 271/07, I. ÚS 58/2017).

9. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ďalej vyplýva, že súd rozhodujúci o pozbavení slobody nemusí dať odpoveď na každý argument osoby pozbavenej slobody. Tento súd však nesmie ignorovať konkrétne skutočnosti namietané touto osobou, ktoré by mohli spochybniť existenciu podmienok „zákonnosti“ pozbavenia osobnej slobody (pozri rozsudok vo veci Ilijkov proti Bulharsku z 26. 7. 2001, sťažnosť č. 33977/96, bod 94). Každé pozbavenie osobnej slobody totiž musí sledovať účel ochrany jednotlivca pred svojvôľou (pozri rozsudok Veľkej komory vo veci S., V. a A. proti Dánsku z 22. 10. 2018, sťažnosti č. 35553/12, č. 36678/12 a č. 36711/12, bod 74).

10. Ústavný súd stabilne judikuje, že súdne konanie v súvislosti s rozhodovaním o zákonnosti väzby musí poskytovať určité garancie procesnej povahy, ktoré sú vyjadrené v čl. 6 ods. 1 dohovoru. So zreteľom na to, že čl. 6 ods. 1 dohovoru sa nevzťahuje na konanie a rozhodovanie o väzbe, procesné záruky uvedené v odseku 1 nemožno bez ďalšieho uplatniť aj v prípade čl. 5 ods. 1 dohovoru, pričom však určité základné procesné záruky sa musia poskytovať aj v konaní podľa čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru, i keď nemusia byť nutne rovnaké ako tie, ktoré vyplývajú z čl. 6 ods. 1 dohovoru pri rozhodovaní vo veci samej (II. ÚS 108/08, IV. ÚS 186/09, II. ÚS 266/2013, II. ÚS 795/2016, III. ÚS 142/2020).

11. Osoba vo väzbe musí mať v každom prípade možnosť predložiť súdu argumenty a dôvody proti svojmu ponechaniu vo väzbe a vyjadriť sa ku všetkým okolnostiam týkajúcim sa jej dôvodnosti a zákonnosti. Musí jej byť daná možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam protistrany (prokurátora) o odôvodnenosti trvania väzby a vyvracať ich. Pre tento účel jej nemôže byť odopreté právo oboznámiť sa s dôkazmi a so skutočnosťami, o ktoré by sa malo opierať rozhodnutie súdu o väzbe (kontradiktórnosť konania). Procesný postup súdu musí zabezpečiť, aby bola obvinenému/obžalovanému v týchto smeroch poskytnutá rozumná príležitosť obhajovať svoje záujmy za podmienok, ktoré ho nepostavia do podstatne nevýhodnejšej pozície v porovnaní s druhou stranou (princíp „rovnosti zbraní“). Zabezpečenie kontradiktórnej povahy konania a rešpektovanie princípu „rovnosti zbraní“ predstavujú základné procesné garancie uplatniteľné vo veciach týkajúcich sa pozbavenia osobnej slobody väzbou (III. ÚS 198/05, II. ÚS 18/2013, II. ÚS 266/2013, III. ÚS 142/2020).

12. Princíp rovnosti zbraní vyžaduje, aby každej procesnej strane bola daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej situácie, než v ktorej je protistrana. Právo na kontradiktórne konanie znamená, že procesné strany musia dostať príležitosť nielen predložiť všetky dôkazy potrebné na to, aby ich návrh uspel, ale i zoznámiť sa so všetkými ďalšími dôkazmi a pripomienkami, ktoré boli predložené s cieľom ovplyvniť rozhodnutie súdu, a vyjadriť sa k nim.

III.1. K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením okresného súdu:

13. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou

založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

14. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (IV. ÚS 115/07, I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

15. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že sťažovateľ mal možnosť podať proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažnosť krajskému súdu, pričom túto možnosť aj využil a posúdenie jeho námietok tak bolo v právomoci krajského súdu.

16. Na prerokovanie tejto časti ústavnej sťažnosti tak nemá ústavný súd danú právomoc, a preto ju bolo potrebné z uvedeného dôvodu odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením krajského súdu:

17. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že v jeho veci neboli splnené podmienky na predĺženie lehoty jeho väzby, pretože orgány činné v trestnom konaní nepostupujú v jeho veci urýchlene, a taktiež namieta porušenie zásady kontradiktórnosti konania, keďže návrh na predĺženie lehoty jeho väzby mu nebol doručený ešte pred rozhodovaním okresného súdu, a teda nemal možnosť reagovať na argumentáciu, ktorá bola v tomto návrhu uvedená.

18. Krajský súd v napadnutom uznesení prisvedčil tvrdeniu sťažovateľa, že okresný súd pochybil pri doručovaní návrhu prokurátora na predĺženie lehoty jeho väzby. Zároveň však poukázal na nápravu tohto jeho chybného postupu tým, že okresný súd spoločne so svojím napadnutým uznesením sťažovateľovi doručil aj návrh prokurátora na predĺženie lehoty jeho väzby. Následne sa krajský súd ako súd sťažnostný mal možnosť oboznámiť s námietkami sťažovateľa smerujúcimi nielen proti napadnutému uzneseniu okresného súdu, ale aj proti samotnému návrhu prokurátora na predĺženie lehoty jeho väzby. Sťažovateľ však napriek možnosti vyjadriť sa k návrhu prokurátora vo svojich podaniach krajskému súdu len paušálne namietal nemožnosť vyjadriť sa a žiadne iné relevantné námietky proti návrhu prokurátora na predĺženie lehoty jeho väzby nevzniesol.

19. Pokiaľ sťažovateľ namietal nečinnosť orgánov činných v trestnom konaní (od 14. augusta 2024 do 11. októbra 2024), krajský súd poukázal na skutočnosť, že k výsluchu svedkov došlo preukázateľne aj 20. augusta 2024. Aj keď následne neboli vypočutí žiadni svedkovia, samotné nevykonávanie výsluchov svedkov v určitom období podľa krajského súdu neznamená, že nie sú vykonávané iné úkony prípravného konania. Krajský súd objasnil, že v danom období

prebiehalo znalecké skúmanie, boli zhromažďované odpovede na žiadosti v súvislosti s množstvom zaistených dokumentov, bolo riešené podanie svedkyne [REDACTED] na vrátenie zaistených peňazí, a taktiež sa orgány činné v trestnom konaní zaoberali námietkou zaujatosti a podnetom na preskúmanie postupu polície zo strany sťažovateľa.

20. Z už uvedeného je podľa názoru ústavného súdu zrejmé, že námietkam sťažovateľa bola zo strany krajského súdu venovaná dostatočná pozornosť. Krajský súd sťažovateľovi ústavnoprávne akceptovateľným spôsobom objasnil, že v skutočnosti mal možnosť argumentovať aj proti návrhu prokurátora na predĺženie lehoty jeho väzby, a to pred krajským súdom v rámci sťažnostného konania, čím bolo napravené pochybenie okresného súdu a z neho vyplývajúci zásah do jeho práva na kontradiktórne konanie. Taktiež sťažovateľovi primeraným spôsobom ozrejmil, že v jeho trestnej veci sa v predmetnom období vykonávali relevantné úkony trestného konania. Tento jeho záver sťažovateľ pred ústavným súdom nespochybnil a obmedzil sa iba na opakovanie svojej argumentácie, na ktorú dostal relevantnú a primeranú odpoveď.

21. Ústavný súd napokon poukazuje na skutočnosť, že o náležitom prieskume námietok sťažovateľa zo strany krajského súdu svedčí aj skutočnosť, že krajský súd svojím napadnutým uznesením zrušil výrok napadnutého uznesenia okresného súdu o predĺžení lehoty jeho väzby a sám po dôkladnom prieskume prokurátorom tvrdených skutočností a tvrdení sťažovateľa rozhodol, že lehota jeho väzby sa predlžuje „iba“ do 15. januára 2025 (na rozdiel od 15. júna 2025).

22. Vzhľadom na všetko už uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

23. Keďže ústavná sťažnosť bola ako celok odmietnutá, ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľa nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. decembra 2024

Libor Duľa
predseda senátu